

Naturmål for *hegningen* *Lortpøt og Krop Bakker*

Dato for udarbejdelse: 12/12 2025

Formål med dokumentet "Naturmål"

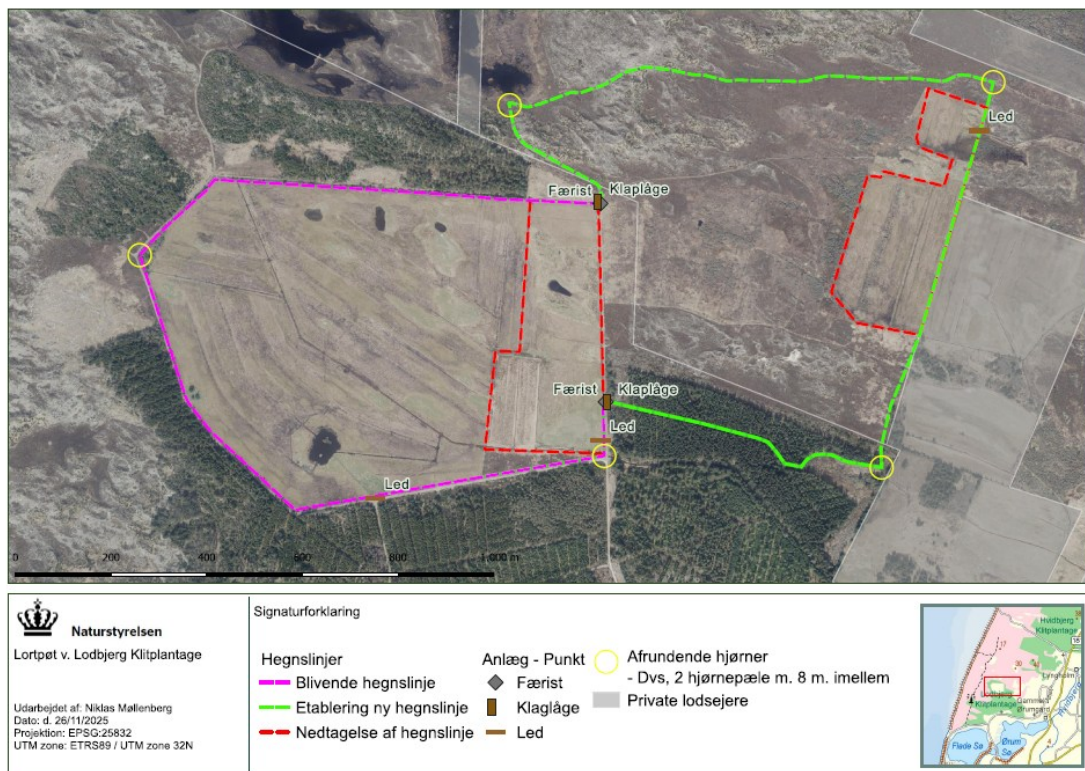
Formålet med forvaltning af arealet er at fremme og udvikle naturværdien og biodiversiteten, samtidig med at friluftslivets muligheder sikres, samt at landskabselementer og kulturhistorie bevares.

Naturmål:

- udarbejdes med henblik på at styrke dialogen mellem Naturstyrelsen og arealets forpagter/dyreholder.
- beskriver hvad forpagterens/dyreholderens indsats skal bidrage til, således at forpagter/dyreholder får indsigt i det konkrete formål med forvaltningen af arealet og derved aktivt kan bidrage til at fremme arealets naturværdier.
- tager udgangspunkt i de relevante planer for området herunder driftsplaner, Natura 2000-plejeplaner og fredningskendelser.

Lokalitet

Sammenlægning af forpagtningerne Lortpøt og Krop Bakker
Skov: Lodbjerg Plantage

Formålet med naturforvaltningen på arealet

Formålet er, at Lortpøt, den mellemliggende klithede, Krop Bakker og den mindre skovbevoksning, i én samlet hegning, udvikler sig som et samlet og varieret hede landskab, hvor klitnaturen og tidligere dyrkede arealer danner glidende overgange.

I den vestlige del af Lortpøt skal området gennem ekstensiv afgræsning fastholde en mosaik med tørre knolde og omkringliggende hængesæks-vegetation med arter som Trindgrenet Tørvemos, Rundbladet Soldug, Tranebær samt lavninger med åbne vandspejl med kærranunkel og Fin Siv. De tørre knolde skal fastholde deres lysåbne karakter med græsser som Katteskæg og Tandbælg, som bidrager til variationen i forhold til de fugtige partier.

Den sydøstlige del af Lortpøt, som senest er taget ud af drift, vil med afgræsning udvikle sig mod et mere næringsfattigt naturenspræg, hvor allerede etablerede arter som Hare-Star, Tormentil og Mose-Troldurt får stadigt bedre muligheder for at sprede sig.

Den mellemliggende klithede udgør en overgangszon mellem de tidligere dyrkede områder. På den tørre del af heden er aldersvariationen i hedelyng og tilstedeværelsen af arter som sandskæg, der kræver bare sandpletter for at kunne etablere sig, en indikator på en god dynamik. Denne dynamik skal sikres gennem stadig mere forstyrrelse fra de græssende dyr. Den mere fugtige del vil blive holdt delvist lysåben gennem afgræsning, så Blåtop, Mosebølle og Gråpil ikke får lov at dominere, og der skabes plads til arter som Benbræk og Hirsestar, som kan indfinde sig i nedgræssede fugtige partier og tråd-områder.

Ved Krop Bakker skal afgræsning sikre lysåbne forhold, som gør det muligt for den store bestand af Plettet gøgeurt at trives. Den mindre skovbevoksning med Eg fra 1976 og Sitkagran fra 1975 vil bidrage til overgangszoner mellem lysåben natur og skov, hvilket skaber mere variation og mulighed for en større zone med buskads og krat, som er hjemsted for mange arter af fugle og krybdyr. Inddragelsen af skov i hegningen, vil desuden betyde forbedrede forhold for de græssende dyr på arealet.

Den overordnede målsætning er, at alle delområder bindes sammen med glidende overgangszoner og med en øget naturlig variation. Succeskriterierne er, at karakteristiske arter for klitlavning, klithede og grå/grøn klit – herunder Plettet Gøgeurt, Sandskæg, Benbræk, Tandbælg, Rundbladet Soldug og Tørvemosser – har gode vilkår for at kunne etablere sig og være til stede i området, og at tilgroning, især i de fugtige partier, begrænses gennem ekstensiv afgræsning.

Tilstand

Lortpøt har, i den vestlige del, en stor variation i arter, hvor enkelte steder også bærer præg af hængesæks vegetation med arter som Rundbladet Soldug og Tranebær. Topografien er varieret og de udgravede vandhuller bidrager positivt til artsdiversiteten. Den sydøstlige del, som senest er taget ud af dyrkning, bærer fortsat præg af kultur-eng, men er i positiv udvikling. Krop Bakker fremstår også artsrig med en veludviklet fugtigbundsvegetation og en større bestand af plettet gøgeurt, som kræver fortsat lysåbent miljø. Den mellemliggende hede har et kuperet terræn som danner grobund for variation i tørre knolde og mere fugtige lavninger. Der er en varieret dværgbusksammensætning, aldersvariation i hedelyng og spredte dækninger af rensdyrlaver. Der er på området også forekomst af bare sandflader, som tillader arter som sandskæg at etablere sig. Blåtop og Bølget Bunke er ikke dominerende men vil uden øget dynamik i form af græssende dyr kunne blive det. Det gælder også for opvæksten af pil i de fugtige lavninger som vil blive gradvist mere dominerende. Sitkagran og Contortafyr er til stede på arealet men nedskæres regelmæssigt.

Særlige forhold

Lodbjerg plantage er meget besøgt af skovgæster året igennem. Forpagtningen ligger dog ikke tæt på P-pladserne og ingen af vandrestierne passerer p.t. området. Selve forpagtningen besøges derfor af relativt få skovgæster. Prioriteringen ligger på naturtilstand og artsrigdom, mens friluftsliv spiller en mere begrænset rolle her.

Fokusarter og/eller struktur

Art: Plettet Gøgeurt

Foto: Smilla Ussing

Indsæt tekst: På billedet ses Plettet Gøgeurt, som vokser på næringsfattig, fugtig jordbund hvor plantesamfundet er lavt og lysåbent. Arten er af familien Orkide, som er fredet i Danmark.

Art: Benbræk

Foto: Smilla Ussing

På billedet ses Benbræk. En lysende gul blomst som kun ses på meget næringsfattig fugtig bund. Den vokser ved højmoser, og som her i klitlavninger, hvor græsning er essentiel for at give blomsten lysåbne forhold at vokse i.

Art: Rundbladet Soldug

Foto: Smilla Ussing

På billedet ses arten Rundbladet Soldug. Soldug er en insektædende plante som vokser i højmoser og fugtige hede-partier. Da planten får sin næring fra insekter kan den vokse på meget næringsfattige lokaliteter.

Art: Katteskæg

Foto: Smilla Ussing

På billedet ses arten Katteskæg som er en græsart. Katteskæg findes typisk på næringsfattige tørre knolde. Planten er tuedannende og tilføjer struktur til mikrotopografien med sine knolde.

Beskyttelse, arealudpegning og registreringer

Lokalitet	Naturværdi	International beskyttelse	National beskyttelse (NBL §3, fortidsminder mm.)	Fredning og/eller reservat
Lortpøt, Ørum Klitter og Krop Bakker	Lokal bioscore: 4-13	Natura 2000: Klitheder mellem Stenbjerg og Lodbjerg Natura 2000-område nr. 43	§3 beskyttet eng, hede og mose	Lyngby – Flade sø Reg. nr.: 05487.00
	HNV: 5-10	Bilag IV: Ja – Stor Vandsalamander		

Driftshistorie

I den vestlige del af forpagtningen ligger Lortpøt, som er et tidligere vådområde, der blev afvandet gennem grøftning i årene efter 1935. I 1997 blev området delvist genoprettet ved opstemning, sløjfning af mindre grøfter, fældning af læhegn og overgang til gødningsfri drift. Vandstanden blev omkring 2005 hævet yderligere gennem hævning af udløbet i afvandingsgrøften. Hele arealet afgræsses i dag ekstensivt, og der findes fortsat vandførende grøfter på arealet.

Krop Bakker er også et tidligere dyrket areal, som i samme periode er overgået til ekstensiv afgræsning.

Den mellemliggende klithede har aldrig været dyrket og består af oprindelig hede- og klitvegetation.

De tre arealer indgår i dag i en samlet hegning, for at skabe mere variation gennem glidende overgange i vegetationen.

Forvaltningstiltag (indtastes i forpagtningsdatabase)

Lokalitet	Græsnings- tryk SK/ha	Dyre- racer	Tilskuds- fordring ja/nej - lokalitet	Tidspunkt for indsats ved udbinding brug: sommer, vinter, helårsgræsning	Andre indsatser brand, rydning, slæt, vandstandsforhold
Forpagtningen Lortpøt og Krop Bakker	0,2 SK/ha	Kreaturer og heste	nej	Sommer	Der foretages nedskæring af invasive nåletræsarter på området

Evt. Planteliste - indikator for naturtilstand

Disse arter, som indikerer god naturtilstand på lysåbne naturtyper, er fundet på arealet (arter med score mellem 4 og 7). Derudover findes følgende invasive og/eller problemarter (score -1).

Se appendiks 1 i Fredshavn et al (2012). Naturstyrelsens registreringsprojekt 2011-13.

<https://mst.dk/media/114434/tekniskanvisningtilfeltregistrering.pdf> og

Fredshavn, J.R. & Ejrnæs, R. (2007). Beregning af naturtilstand.

https://www.dmu.dk/Pub/FR599_2udgave.pdf

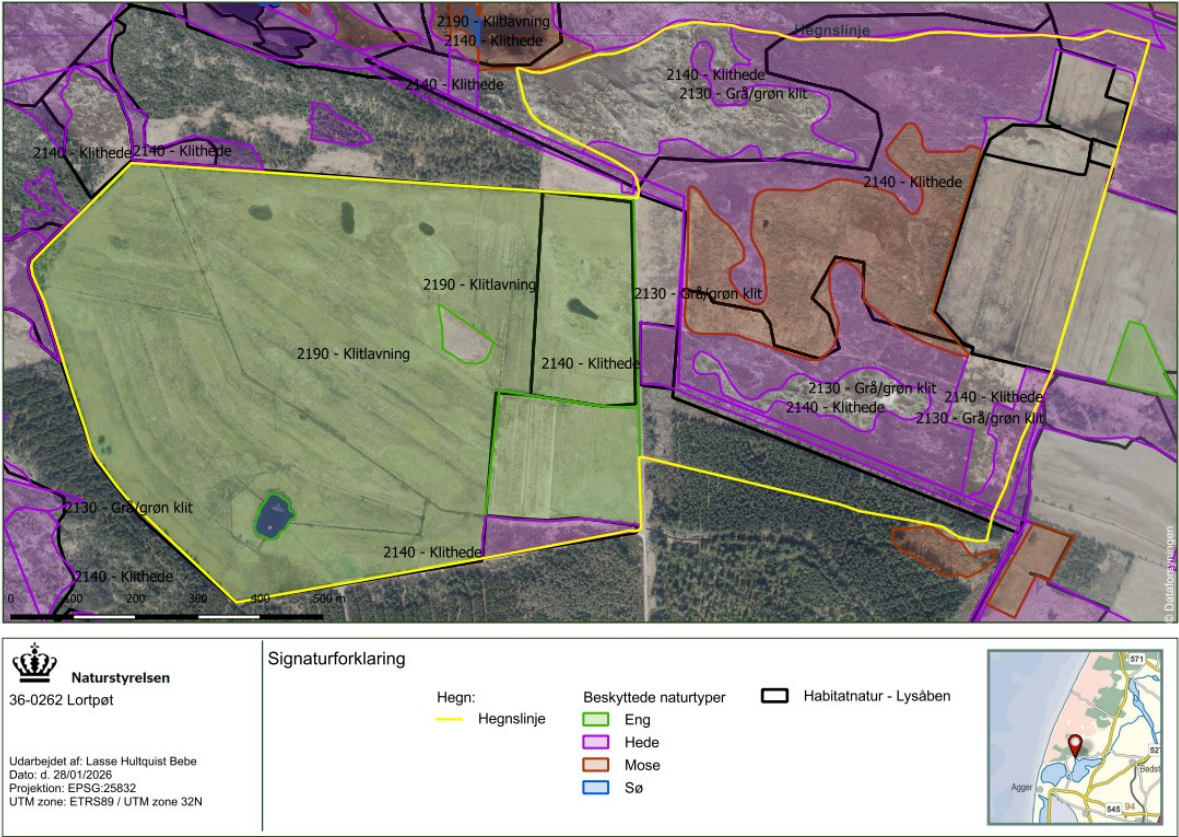
Art	Score
<i>Fin Siv</i>	
<i>Tandbælg</i>	
<i>Plettet Gøgeurt</i>	
<i>Tormentil</i>	

Art	Score
<i>Gyvel</i>	
<i>Sitkagran</i>	
<i>Contortafyr</i>	
<i>Stjernebredribbe</i>	

<i>Rundbladet Soldug</i>	
<i>Benbræk</i>	
<i>Hirsestar</i>	
<i>Tranebær</i>	
<i>Sandskæg</i>	
<i>Engelsk Visse</i>	
<i>Mose-troldurt</i>	
<i>Smalbladet Kæruld</i>	
<i>Udspærret Tørvemos</i>	

Bilag

Kort

Løbende notater om arealer og dyrehold